

St. James Armenian Church

816 CLARK STREET
EVANSTON, ILLINOIS

22-Սեպ 958

Էվանսթըն

Գերշ.Տ.Մամբրէ Ս.Արք.Եպս.Գալֆայեան
Բարեջան Առաջնորդ Հիւսիսսային Ամերիկայի

Գերշ.Սրբազան հայր,
Դախապէս Ձերդ Գերաշնորհութեան հաղորդած էինք
թէ սկսած ենք ՈՍայր Լեզուի դասընթացքներուն:
Եւ ուրախ ենք յայտնելու թէ այժմ տեսնելով
աշակերտներուն թիւի հաւելումը, յարմար նը-
կատեցինք Պր.Միհրան Տամպուրճեան—որովկայուած
է Կ.Պոլսոյ Միթարեան ԲՅԷԵՆ— եւս ընդունիլ
մեր ուսուցիչներու շարքերէն ներս:
Ուստի պիտի փափաքէինք Ձերդ Սրբազնութենէն
որ հաճիք հարկ եղած կարգադրութիւնները կատարել
Պետական շրջանակներու մօտ, որպէսզի յիշեալ
երիտասարդը կարենայ մեր մօտ մնալ:

Մատչելով Ձերդ Սրբազնութեան
Ս. Աշոյն եւ Մնամ յարգանքք

Ա. Գալֆայեան

Վարդապետ Վրդ. Գալֆայեան
Հոգեւոր Հովիւ Էվանսթընի

Ի տիկանք Տրապան Բարսեղյան
Բարսեղյան
արքեպիսկոպոս

Հոկտեմբեր 17, 1961

Արժանաշնորհ
Տ.Ներսէս Բարուբեան
Հոգ.Հովիտ Երթակոյի.

Սիրելի Տ.Ներսէս.

Ձեր 13 Հոգ. Թուակիր նամակը ստացած եմ: Կը ցուցիմ որ Հայ Դպրոցի պատկերը տրուր կը ներկայացնէր: Երկար տարիներ այդպէս եղած է դժբաղ-
դարար, սակայն, Ձեր հոն ներթափէն յետոյ կը յուսայի որ կարելի պիտի
ըլլար նոր ոգի ներշնչել այդ Համայնքին, եւ երբ անցեալ տարի վերաբացիք
Հայ դպրոցը, որոշ յոյսեր ունեցայ որ պիտի շարունակուէր, գիտնալով
Հանգերձ Ձեր դժուարութիւնները, որոնց մէջ են Համայնքին շատ ցրուած
ըլլալը, երկու հակառակ ուղղութիւններու վրայ, եկեղեցիի թաղամասին
անհրապարտ ըլլալը, եւ գրեթէ ամէն տեղ տիրող անտարբերութիւնը՝ դէպի
Հայ Դպրոցը:

Մինչ ուրիշ շատ մը Համայնքներու մէջ Հայ լեզուն ստրկելու փափաքը
անելցած է, սակայն նիւթականի պատճառաւ չեն կրնար իրականացնել այդ
փափաքը, Ձեր Համայնքը այդ գլխաւոր դժուարութիւնը չունենալով Հանգերձ,
եւ տրուած ըլլալով որ ամսական 100 Տոլարի մնայուն ազդիւր մը ունիք,
Երթակոն դժբաղդարար չէ կարողացած ունենալ իր Հայ Դպրոցը: Ինչեր
պիտի բնէին այդպիսի տեսական ազդիւր մը ունեցող կարգ մը անելի փոքր
Համայնքներ:

Բառնալու Համար տեղի անյարմարութեան հարցը, մենք անոնին թելադ-
րած էինք Ձեր Հայ Դպրոցը փոխադրել Հայ շատ թաղամաս մը, ուրիշ հարան-
ուանութեան մը եկեղեցիին, կամ պետական դպրոցներէն մէկուն մէջ, եւ
կարող ուսուցիչի մը ձեռքին տակ: Բանի որ զրամը ունիք, յարմար տեղ
գտնելը դժուար պիտի չըլլայ: Դժուար պիտի չըլլայ նաեւ *այստեղ*

Ձեր նամակի վերջին պարբերակներն մէջ յայտնելով Հանգերձ որ Հայ
դպրոցը չէ բացուած տակաւին, կը փափաքէի որ 100 փոխակացոյց զրկենք:
Այս փափաքը՝ չի ուն ու պայտին՝ առակը յիշեցուց ինծի: Վտտակ եմ որ
այդ տողերը գրած ժամանակներդ դուք ալ յիշած պիտի ըլլատ զայն:

Մտադրած եմ Նոյեմբերի առաջին երկու շաբթուան ընթացքին այցելել
այդ կողմերը: Վտտակ եմ որ խոսելու անելի լայն առիթ պիտի ունենանք:
Եթէ Հնարաւոր ըլլայ կը փափաքիմ Հանգուում մը ունենալ նաեւ Ձեր Միական
Խորհուրդին հետ, եւ եթէ կարելի չեղաւ լրիւ կազմի ժողովին ներկայ
ըլլալ, գոնէ Դիւանի անգամներուն հետ խորհրդակցութիւն մը անհրաժեշտ է:

Շաշտրդի կըստանաք իմ այցելութիւններու ժամանակացոյցը:
Ցարգանք եւ շնորհ բարեւանքով՝

[Handwritten signature]

Հոկտեմբեր 9, 1962

Շատ սիրելի Տիրացու

Ուրախութեամբ կարդացի 7 թուակիրը: Իրաւունք ունիս հրճուելու՝ որ աշխատասիրութիւնդ լոյս տեսաւ վերջապէս: Կերպով մը ազատեցանք լեզուներէն, թէեւ շատերունը արդարացի էր: Այս անգամ եթէ ուրիշ լեզուներու է՝ իմանք, շատ լաւ, սակայն, կարծեմ այդ ալ անխուսափելի է... Թերեւս՝ դարձեալ արդարացի, քանի մը նկատումներով... ասոնց մասին կը խօսինք մեր Հանգուումին:

Լպտասկս էր նոյնքերին այդ կողմերը ըլլալ, նիւ ինկլընտի կողմերը լրացուցած ըլլալով՝ այս ամսու ընթացքին: Չանագան արգելքներու պատճառաւ տակաւին տեղէն չեմ կրցած շարժիլ:

Այսուհանդերձ՝ կը խորհիմ որ նոյնքերի 20-էն յետոյ Հնարաւոր պիտի ըլլայ այդ կողմերը այցելել: Համաձայն եմ Երջանային Ուսուցչական եւ Խնամակալութեան ժողովի մը: Համաձայն եմ նաեւ քու բաժին արձեւումդ, առաջարկած ձեւովդ, որովհետեւ զատկապարտութեան երկար ժամանակ տալ թերեւս այնքան ալ օգտակար չըլլայ: Երբան զորոնական բացառութիւններ եւ տրուած Հարցումներուն պատասխան:

Որով, շատ ուրախ պիտի ըլլայի եթէ այժմէն պատրաստուէիր. Թուականը որոշել Հնարաւոր ըլլայ թերեւս՝ նոյնքերի սկիզբները: Այդ ամսու 17-ին մենք հոս պիտի ունենանք այս շրջանի Երջանային ժողովը. պիտի խօսի՝ ՏԻԿ-Բերկրուհի Սվաճեան՝ մանկավարժ-հոգեբան, եւ թերեւս գրեթէ անոնց խօսակցութեան մասին: Ասկէ քանի մը օր վերջ կրնամ համարողել, յուսամք՝ ժողովի բացման եւ միայն քանի մը խօսք ընելէ յետոյ ԱՏԵԱՆԸ քեզի կը թողուին:

Չեմ գրեիր թէ գիրքէն քանի՞... օրինակի իրաւունք ունիս՝, եւ քու "մի քանի հատ" գիրքէն ուր կ'ընթացայ Այսուհանդերձ՝ ասանձին թղթատարով "պօլ թեւեւէն" երեք օրինակ կը գրկեմ քեզի:

Լրացնելէ առաջ իմ եղբայրական շեք եւ անկեղծ շնորհակալութիւնս կուզեմ յայտնել Երթակայի Հայ դպրոցով Հետաքրքրութեանդ եւ օգտակար աշխատանքիդ համար: Շատ բան չեմ քսեր, երանքի թէ մեր եկեղեցականներուն մէջ թեզիկները շատ ըլլային: Բոկորին այդպէս ըլլալու քանկութիւնս շատ է եւ անկարելի, գրեթէ: Հայաստանեայց եկեղեցիին շատ բան ունիք տալիք, եկեղեցիին պէտք ունի Ձեր բաւար տալիքին:

Սիրուիր քարեւերով՝
Ձեռք

Սեպտեմբեր 24, 1964

Հոգեշնորհ Վահրիհ Արեղ. Գազանճեան
Միքակօ, ԻԼԼ.

Հոգ. Հայր Սուրբ,

Առջնորդարանի դիւանապետ Գրն. Սուրէն Մանուէլեանին ղրկած Ձեր նամակը
մեզի յանձնուեցաւ, պատասխանելու համար:

Ուրախ ենք որ Ձեր համայնքի հայ դպրոցը վերաբացուած է եւ 25 աշակերտներ
արձանագրուած են արդէն:

Կը ցաւինք որ այս՝ եւ Հ. Նդիշէ Վրդ. Կիզիրեանին ղրկած Ձեր նամակին մէջ
դասագիրքերու մասին ոչ մէկ խօսք ըրած էք: Որով, երէկ առանձին թղթա-
տարով Ձեզի ղրկեցինք 25 Ասյրենի Լեզու Ա. դասագիրքեր, խորհելով որ
կրնաք անոնց պէտք ունենալ:

Ձեր խնամակալութեան ներկայ կազմի անդամներէն Տիկ. Լուսին Գարեկեան, որ
որ անցեալ տարուայ առեւտպետն էր եւ որուն հետ մենք թղթակցութիւններ
ուսնեցած ենք, կրնաք, դասագիրքերու եւ այլ խնդիրներու շուրջ պէտք եղած
տեղեկութիւնները տալ Ձեզի: Կը խորհինք նաեւ որ Ձովհ. Սարկ. Գասպարեան
Ձեզի յանձնած պիտի ըլլաք այդ դպրոցին պատկանող բոլոր թուղթերն ու վար-
չական գործերու շուրջ հարկ եղած ծանօթութիւնները:

Մեզի կը թուի թէ այդ բանը տեղի չէ ունեցած: Ուստի, ներհակ կը ղրկենք
մեր կազմական կանոնագրէն 2 օրինակ, եւ մէկ օրինակ Ուսման Ծրագիր:

Ուսումնական Խորհուրդին յանձնարարութեամբ, մեր դպրոցներուն մէջ կը
գործածուին հետեւեալ դասագիրքերը:—

Ասյրենի Լեզու Ա. Գիրք,	սկսնակներու համար
Այրբնարան Բ. Գիրք	երկրորդ դասարանին համար
Արագած Ա, Բ, Գ,	3րդ, 4րդ եւ 5րդ դասարաններուն համար:

Յետագային առանձին թղթատարով Ձեզի կը ղրկենք վիճակացոյցներ:

Այս առիթէն օգտուելով կը խնդրենք որ մեզի հաղորդէք Ձեր խնամակալութեան
դիւանի անդամներուն անունները եւ հասցէները, թղթակցութեան համար,
որովհետեւ, նկատի ունենալով որ եկեղեցական եւ այլ խնդիրներով զբաղուած
կրնաք ըլլալ, հայ դպրոցներուն վերաբերեալ մեր թղթակցութիւնները սովոր-
աբար կ'ուղղենք խնամակալութեան առեւտպետին, որմէ օրինակ մը կը ղրկենք
Ձեզի առ ի գիտութիւն:

Հաճեցէք մեզի տալ նաեւ՝ Ձեր ուսուցիչներուն անունները, եւ ըսել՝ թէ քանի՞
դասարաններու բաժնած էք Ձեր 25 աշակերտները

27/7/64
9/10/64

Հայ դպրոցի վերաբերեալ
Յուսալով որ յետ այսու /Ձեր թղթակցութիւնները պիտի յղէք ստորագրեալիս,
որպէսզի անտեղի յապաղումներ տեղի չունենան, եւ մաղթելով Ձեր յաջողու-
թիւններ,

Մնա՛ք յարգանքով՝

ԱՐՏԱՇԷՍ ՄԿՐՏԻԳԵԱՆ
ԿՐԹ.ՑԵՍՈՒՂ

Յ.Գ. Ներքակ՝ 25 գիրքերուն համար մեր պարտացուցակը

St. Gregory the Illuminator Armenian Church

1000 NORTH HOYNE AVENUE

CHICAGO 22, ILLINOIS

19- April 1964

Հարգելի,

Տեղա Առաքել Եւսեբիոս,

Կիւմարի Կաթողիկոսական կոնգրէսի

Նիւ - Իորք, Նիւ - Իորք,

Ընդ Արտէր արձ. Առաքել,

Գոհակալի արձ. Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Տեղա Առաքել Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Տեղա Առաքել Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս Եւսեբիոս

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ ՀՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻ

1000 ՆՈՐՈՋ ՀՕՅՆ ԱՎՐՆԻԼ

Շիրակո, ԻԼԼԻՆՕՅ

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24, 1963

Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի ժամը Ցին ի յիշատակ Ս. Ստեփանոս Նախասարկաւազին: Յաւարտ Ս. Պատարագի -Քրիսմըս Քէրըլ-ներ պիտի երգուին: Առյն պաշտամունքը պիտի ըլլայ, Քրիսմըսի, նախորդ իրիկունը:

ՏՕՆ ԱԿԱՏԱՐՈՒԻԻՆՔ ԱՍՏՈՒԱՆՑԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 4, 1964

Ճրագալոյցի կարգը պիտի սկսի Ս. Գրոց ընթերցմամբ, ժամը 7:30ին:

Ճրագալոյցի պատարագը պիտի սկսի ժամը Ցին:

Յաւարտ Ս. Պատարագի սուրճ եւ -Քաթայ- պիտի սպասարկուի:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ 5, 1964

ՏՕՆ ԱՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱՆՑԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ՅՆՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 9-ին

Սկիզբ Ս. Պատարագի ժամը 10:15ին

Քարոզ ժամը 11:30ին

Պատարագիչը պիտի ըլլայ

Հոգ. Տ. Վահրիճ Աբղ. Գազանճեան

Սուրբ սեղանին պիտի սպասարկեն

Բարեշն. Յովհ. Սրկ. Գասպարեան, Մակար Նահապետեան,

Մարտիրոս Գոլոյեան, Տքթ. Համբար Եազըճեան

Դպրապետ- Գրն. Պօղոս Չօպանեան

Երգեհոնահարուհի- Օր. Ռօզ -Ջինազորճեան

Handwritten signature and date: 1963-1-12

ՀԱՅ ԴՊՐՈՑԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅՔ-ՀԱՆՐԱՊԵ

Ս. Ըննդեան Դատարագեն ետք եկեղեցւոյ ներքնասրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ աւանդական ճաշկերոյթը, կազմակերպուած Հայ դպրոցի սշակերտներու մայրերուն կողմէ, ժամը 1ին:

ճաշկերոյթին պիտի յաջորդէ Գետաքրքրական յայտագիր մը, որ պիտի ըսողանայ երգերէ, արտասանութիւններէ եւ ներկայացումէ մը:

Ձեր ներկայութիւնը վստահարար պիտի քաջալերէ փոքրերը Գայլեզու եւ երգ սորվելու իրենց վախճին մէջ:

Ազդ. - ա- Ամէն քրիստոնեայի պարտականութիւնն է Ս. Հաղորդութիւն ստանալ մեր Տիրոջ Ըննդեան տօնակատարութեան առիթով, ծոմապահութեամբ եւ խոստովանանքով:

բ- Հաճեցէք յիշել Ըննդեան ձեր իւղագիրը:

գ- Հոգեհանգստեան պաշտօն տեղի պիտի ունենայ Յունուար 12ին, փոխանակ Յունուար 5ին:

ՀՈԳԵԻՈՒ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ
ԵՒ
ՆԽԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԹ